

25.
*Ad quid
teneantur
patrini.*

Præterea docere oportet fideles, quæ sint susceptoris partes. Etenim hoc munus adeo negligenter in Ecclesia tractatur, ut nudum tantum hujus functionis nomen relictum sit; quid autem sancti in eo contineatur, ne suspicari quidem homines videantur. Hoc igitur universe susceptores semper cogitent, se hac potissimum lege obstrictos esse, ut spirituales filios perpetuo commendatos habeant, atque in iis, quæ ad Christianæ vitæ institutionem spectant, curent diligenter, ut illi tales se in omni vita præbeant, quales eos futuros esse solemnem cæremoniam spondent. Audiamus quid ea de re sanctus Dionysius scribat, verba sponsoris exprimens: Spondeo puerum inducturum, cum ad sacram intelligentiam venerit, sedulis adhortationibus meis, ut abrenuntiet contrariis omnino, profiteatur, peragatque divina, quæ pollicetur.¹ Item D. Augustinus: Vos, inquit, ante omnia tam viros, quam mulieres, qui filios in baptismo suscepistis, moneo, ut cognoscatis, fidejussores apud Deum extitisse pro illis, quos visi estis de sacro fonte suscipere.² Ac profecto decet maxime, eum, qui aliquod officium suscepit, in eo diligenter exequendo numquam defatigari; et qui se alterius pædagogum, et custodem professus est, minime pati illum esse desertum, quem semel in fidem, et clientelam suam recepit, donec illum opera, et præsidio suo egere intellexerit. Quæ autem filiis spiritualibus tradenda sint, paucis D. Augustinus comprehendit, cum de hoc ipso susceptorum officio loqueretur: Debent eos admonere, ut castitatem custodiant, justitiam diligant, charitatem teneant, et ante omnia Symbolum, et orationem Dominicam eos doceant; Decalogum etiam, et quæ sint prima Christianæ religionis rudimenta.³

26.
*Quinam
in patri-
nos assu-
mendi.*

Quæ cum ita se habeant, facile intelligimus, cuiam hominum generi sanctæ hujus tutelæ administratio committenda non sit, nimirum iis, qui eam gerere aut fideliter nollint, aut sedulo, et accurate non queant. Quocirca, præter naturales parentes, quibus non licet eam curationem suscipere, ut ex eo magis appareat, quantum hæc spiritualis educatio a carnali distet, hæretici in primis, Judæi, infideles

¹ Dion. l. c. — ² Apud Grat. p. 3. dist. IV. c. 105. — ³ Ap. grat. l. cfr. in app. serm. 168, n. 3; 265, n. 2; 267, n. 4.

ab hoc munere omnino prohibendi sunt, ut qui in ea cogitatione, et cura semper versentur, ut fidei veritatem mendaciis obscurant, atque omnem Christianam pietatem evertant.

Plures quoque ne baptizatum de baptismo suscipiant, sed ut unus tantum, sive vir, sive mulier, vel ad summum unus, et una, Tridentino Concilio statutum est: tum quia disciplina, atque institutionis ordo a multitudine magistrorum perturbari poterat; tum quia providere oportebat, ne inter plures ejusmodi affinitates conjungerentur, quæ impedirent, quo minus legitimo matrimonii vinculo hominum inter homines societas latius diffunderetur.

NECESSITAS. Sed cum ceterarum rerum cognitio, quæ hætenus expositæ sunt, fidelibus utilissima habenda sit; tum vero nihil magis necessarium videri potest, quam ut doceantur, omnibus hominibus baptismi legem a Domino præscriptam esse, ita ut, nisi per baptismi gratiam Deo renascantur, in sempiternam miseriam, et interitum a parentibus, sive illi fideles, sive infideles sint, procreentur. Igitur sæpius a Pastoribus explicandum erit, quod apud Evangelistam legitur: Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.¹

Quam legem non solum de iis, qui adulta ætate sunt, sed etiam de pueris infantibus intelligendam esse, idque ab apostolica traditione Ecclesiam accepisse, communis Patrum sententia, et auctoritas confirmat. Præterea, credendum est, noluisse Christum dominum baptismi sacramentum, et gratiam pueris denegari, de quibus dicebat: Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim regnum cælorum;² quos amplexabatur, super quos manus imponebat, quos benedicebat.³ Deinde, cum legimus, totam aliquam familiam a Paulo baptizatam esse, satis apparet, pueros etiam, qui in illorum numero erant, salutari fonte ablutos esse.⁴ Deinde circumcisio, quæ figura fuit baptismi, eum morem maxime commendat. Pueros enim octavo die circumcidi solitos, nemo est, qui ignoret. Ac quibus circumci-

27.
*Patrini
quot assu-
mendi.*

28.
*Lex bap-
tismi
suscipien-
di omni-
bus a Do-
mino po-
sita est.*

29.
*Infantes
etiam bap-
tizandi,*

¹ Joan. III. 5. — ² Matth. XIX. 14. — ³ Marc. X. 16. — ⁴ I. Cor. I. 16.; Act. XVI. 33.

sio manufacta in expoliatione corporis carnis proderat, iisdem baptismum, qui est circumcisio Christi non manufacta, prodesse perspicuum est.¹ Postremo, ut Apostolus docet, si unius delicto mors regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiæ, et donationis, et justitiæ accipientes, in vita regnabunt per unum Jesum Christum.² Cum itaque per Adæ peccatum pueri ex origine noxam contraxerint, multo magis per Christum dominum possunt gratiam, et justitiam consequi, ut regnent in vitam : quod quidem sine baptismo fieri nullo modo potest.

30.
*et christiane
educandi.*

Quare docebunt Pastores, infantes omnino baptizandos : et deinde paulatim teneram ætatem Christianæ religionis præceptis ad veram pietatem informandam esse; nam, ut a Sapiente præclare dictum est : Adolescens, juxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.³ Neque enim dubitare licet, quin fidei sacramenta, cum abluuntur, accipiant; non quia mentis suæ assensione credant; sed quia parentum fide, si parentes fideles fuerint; sin minus, fide (ut D. Augustini verbis loquamur) universæ societatis sanctorum muniuntur;⁴ etenim ab iis omnibus recte dicimus eos baptismo offerri, quibus placet, ut offerantur, et quorum charitate ad communionem sancti Spiritus adjunguntur.

31.
*Baptismus infantium
ne differatur.*

Hortandi autem sunt magnopere fideles, ut liberos suos; quam primum id sine periculo facere liceat, ad Ecclesiam deferendos, et solemnibus cæremoniis baptizandos curent; nam cum pueris infantibus nulla alia salutis comparandæ ratio, nisi eis baptismus præbeatur, relicta sit, facile intelligitur, quam gravi culpa illi sese obstringant, qui eos sacramenti gratia diutius, quam necessitas postulet, carere patiantur; cum præsertim, propter ætatis imbecillitatem, infinita pene vitæ pericula illis impendeant.

32.
Adulti ad baptismum invitandi sunt,

Diversam vero rationem in iis servandam esse, qui adulta ætate sunt, et perfectum rationis usum habent, qui scilicet ab infidelibus oriuntur, antiquæ Ecclesiæ consuetudo declarat; nam Christiana quidem fides illis proponenda est, atque omni studio ad eam suscipiendam cohortandi, alliciendi, invitandi sunt; quod si ad dominum Deum convertantur, tum

¹ Col. II. 11. — ² Rom. V. 17. — ³ Prov. XXII. 6. — ⁴ Epist. ad Bonif. cap. XCVIII. n. 5.

vero monere oportet, ne ultra tempus ab Ecclesia præscriptum, baptismi sacramentum differant; nam cum scriptum sit : Non tardes converti ad Dominum, et ne differas de die in diem; docendi sunt, perfectam conversionem in nova per baptismum generatione positam esse : præterea, quo serius ad baptismum veniunt, eo diutius sibi carendum esse ceterorum sacramentorum usu, et gratia, quibus christiana religio colitur, cum ad ea sine baptismo nulli aditus patere possit; deinde etiam maximo fructu privari, quem ex baptismo percipimus : siquidem non solum omnium scelerum, quæ antea admissa sunt, maculam et sordes baptismi aqua prorsus eluit, ac tollit, sed divina gratia nos ornat; cujus ope, et auxilio in posterum etiam peccata vitare possumus, justitiamque et innocentiam tueri : qua in re summam Christianæ vitæ constare facile omnes intelligunt.

Sed quamvis hæc ita sint, non consuevit tamen Ecclesia baptismi sacramentum huic hominum generi statim tribuere, sed ad certum tempus differendum esse constituit; neque enim ea dilatio periculum, quod quidem pueris imminere supra dictum est, conjunctum habet; cum illis, qui rationis usu præditi sunt, baptismi suscipiendi propositum, atque consilium, et male actæ vitæ pœnitentia satis futura sit ad gratiam, et justitiam, si repentinus aliquis casus impediat, quo minus salutaris aqua ablui possint. Contra vero hæc dilatio aliquas videtur utilitates afferre. Primum enim, quoniam ab Ecclesia diligenter providendum est, ne quis ad hoc sacramentum ficto, et simulato animo accedat, eorum voluntas, qui baptismum petunt, magis exploratur atque perspicitur; cujus rei causa in antiquis Conciliis decretum legimus, ut qui ex Judæis ad fidem catholicam veniunt, antequam baptismus illis administretur, aliquot menses inter catechumenos essent : deinde, in fidei doctrina, quam profiteri debent, et Christianæ vitæ institutionibus erudiuntur perfectius. Præterea, major religionis cultus sacramento tribuitur, si constitutis tantum Paschæ, et Pentecostes diebus, solemnibus cæremoniis baptismum suscipiant. Sed interdum tamen baptismi tempus justa aliqua, et neces-

33.
et per aliquod tempus præparandi.

¹ Eccli V. 8.

saria de causa differendum non est, veluti si vitæ periculum instare videatur, ac præsertim si illi abluendi sint, qui jam fidei mysteria plene perceperint; quod quidem Philippum, et apostolorum Principem fecisse satis constat, cum alter Candacis reginæ Eunuchum,¹ alter Cornelium nulla interposita mora,² sed statim ut se fidem amplecti professi sunt, baptizavit.

DISPOSITIONES. Docendum præterea, et populo explicandum erit, quo modo affecti esse debent, qui baptizandi sunt.

34. *Ad baptismum requiruntur intentio seu voluntas,*
In primis itaque opus est, ut velint, propositumque illis sit, baptismum suscipere; nam cum unusquisque in baptismo, peccato moriatur, et novam vivendi rationem, et disciplinam suscipiat, æquum est, non invito cuiquam, aut recusanti, sed illis tantum, qui sponte sua, et libenti animo accipiunt, baptismum præberi. Quare ex sancta traditione semper servatum animadvertimus, ut nemini baptismus ministretur, nisi prius interrogatus fuerit, an velit baptizari. Nec vero in pueris quoque infantibus eam voluntatem deesse existimandum est, cum Ecclesiæ voluntas, quæ pro illis spondet, obscura esse non possit. Præterea, amentes, et furiosos, qui cum aliquando compotes mentis essent, in insaniam deinde inciderunt, ut qui eo tempore nullam baptismi suscipiendi voluntatem habeant, nisi vitæ periculum immineat, baptizandos non esse: cum autem in vitæ discrimine versantur, si antequam furere inciperent, ejus voluntatis significationem dederunt, abluendi sunt; sin minus, a baptismi administratione abstinendum est. Idemque judicium de dormientibus fieri debet. Quod si in mentis potestate numquam fuerunt, ita ut nullum rationis usum habuerint, eos in fide Ecclesiæ non secus ac pueros, qui ratione carent, baptizandos esse, Ecclesiæ auctoritas, et consuetudo satis declarat.

35. *fides*
Verum præter baptismi voluntatem, fides etiam ea ratione, qua de voluntate dictum est, ad consequendam sacramenti gratiam maxime necessaria est; etenim Dominus, et Salvator noster docuit: Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit.³

¹ Act. VIII. 38. — ² Act. X. 48. — ³ Marc. XVI. 16.

Deinde, ut quemlibet admissorum scelerum, et male actæ vitæ pœniteat, atque ut idem in posterum a peccatis omnibus abstinere statuatur, opus est; aliter enim, qui ita baptismum peteret, ut tamen peccandi consuetudinem nollet emendare, omnino repellendus esset; nihil enim baptismi gratiæ, et virtuti adeo repugnat, quam eorum mens, et consilium, qui nullum umquam peccandi finem sibi constituunt. Cum itaque baptismus ob eam rem expetendus sit, ut Christum induamus,¹ et cum eo jungamur; plane constat, merito a sacra ablutione rejiciendum esse, cui in vitiis, et peccatis perseverare propositum est: præsertim vero, quia nihil eorum, quæ ad Christum, et Ecclesiam pertinent, frustra suscipiendum est, inanemque baptismum, si justitiæ, et salutis gratiam spectemus, in eo futurum esse, satis intelligimus, qui secundum carnem ambulare, non secundum spiritum cogitat:² etsi, quod ad sacramentum pertinet, perfectam ejus rationem sine ulla dubitatione consequitur, si modo, cum rite baptizatur, in animo habeat id accipere, quod a sancta Ecclesia administratur. Quamobrem Princeps apostolorum magnæ illi hominum multitudini, qui, ut ait scriptura, compuncti corde, ab eo, et a reliquis apostolis, quid sibi faciendum esset, quæsiverant, ita respondit: Pœnitentiam agite, et baptizetur unusquisque vestrum;³ et alio loco: Pœnitentini, inquit, et convertimini, ut deleantur peccata vestra.⁴ Item beatus Paulus, ad Romanos scribens, aperte ostendit, ei, qui baptizatur, omnino moriendum esse peccatis: quare nos monet, ne exhibeamus membra nostra arma iniquitatis peccato, sed exhibeamus nos Deo, tanquam ex mortuis viventes.⁵

Hæc vero si fideles sæpe meditati fuerint, primum quidem summam Dei bonitatem vehementer admirari cogentur, qui nihil tale merentibus, tam singulare, et divinum baptismi beneficium sola sua misericordia adductus tribuit: deinde, cum sibi ante oculos proponant, quam aliena esse debeat ab omni crimine eorum vita, qui tanto munere ornati sunt, illud etiam in primis a Christiano homine requiri facile intelligent, ut quotidie tam sancte, et religiose traducere

¹ Gal. III. 27. — ² Rom. VIII. 4. — ³ Act. II. 37. — ⁴ Act. III. 19. — ⁵ Rom. VI. 13.

36.
pœnitentia et propositum non peccandi.

37.

vitam studeant, perinde ac si ea ipsa die baptismi sacramentum, et gratiam consecuti essent. Quamquam ad inflammandos veræ pietatis studio animos nihil magis proficiet, quam si Pastores accurata oratione explicaverint, quinam sint baptismi effectus.

38. *Baptismi effectus : peccatorum condonatio.* EFFECTUS. De his igitur quoniam sæpe agendum est, ut fideles magis perspiciant, se in altissimo dignitatis gradu positos esse, nec se ab eo deieci ullis adversarii insidiis, vel impetu, ullo umquam tempore patiantur; hoc primum tradere oportet, peccatum, sive a primis parentibus origine contractum, sive a nobis ipsis commissum, quamvis etiam adeo nefarium sit, ut ne cogitari quidem posse videatur, admirabili hujus sacramenti virtute remitti, et condonari. Id vero multo ante ab Ezechiele prænuntiatum est, per quem dominus Deus ita loquitur : Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.¹ Et Apostolus ad Corinthios, post longam peccatorum enumerationem subjecit : Et hæc quidem fuistis : sed abluti estis, sed sanctificati estis.² Atque hanc doctrinam perpetuo a sancta Ecclesia traditam esse, perspicuum est. Sanctus enim Augustinus in libro, quem de baptismo parvulorum conscripsit, ita testatur : Generante carne tantum contrahitur peccatum originale : regenerante autem spiritu, non solum originalium, sed etiam voluntariorum peccatorum fit remissio;³ et sanctus Hieronymus ad Oceanum : Omnia, inquit, in baptisate condonata sunt crimina.⁴ Ac ne dubitare amplius ea de re cuiquam liceret, post aliorum Conciliorum definitionem, sacra etiam Tridentina Synodus idem declaravit, cum anathema in eos decrevit, qui aliter sentire auderent, quive asseverare non dubitarent, quamvis peccata in baptismo remittantur, ea tamen prorsus non tolli, aut radicitus evelli, sed quodam modo abradi, ita ut peccatorum radices animo infixæ adhuc remaneant. Namque, ut ejusdem sanctæ Synodi verbis utamur, in renatis nihil odit Deus : quia nihil est damnationis iis, qui vere consepulti sunt cum Christo per baptisma in mortem, qui non secundum carnem

¹ Ezech. XXXVI. 25. — ² I. Cor. VI. 11. — ³ Lib. I. c. 15. n. 20. — ⁴ Ep. LXIX. n. 4.

ambulant, sed veterem hominem exuentes, et novum, qui secundum Deum creatus est, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxii, ac Deo dilecti effecti sunt. Ac fateri quidem oportet, sicut eodem loco ipsius Synodi auctoritate decretum est, in baptizatis concupiscentiam vel fomitem remanere : sed illa vere peccati rationem non habet; nam ex divi quoque Augustini sententia, in parvulis baptizatis concupiscentiæ reatus absolvitur, ad agonem relinquitur;² atque idem alibi testatur : Concupiscentiæ reatus in baptisate solvitur, sed infirmitas manet; concupiscentia enim, quæ ex peccato est, nihil aliud est, nisi animi appetitio, natura sua rationi repugnans : qui tamen motus si voluntatis consensum, aut negligentiam conjunctam non habeat, a vera peccati natura longe abest.³ At cum D. Paulus inquit : Concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret : Non concupisces;⁴ ex his verbis non ipsam concupiscendi vim, sed voluntatis vitium intelligi voluit. Eamdem doctrinam tradidit D. Gregorius, ita scribens : Si qui sunt, qui dicant, peccata in baptismo superficie tenus dimitti, quid est hac prædicatione infidelius? cum per fidei sacramentum anima, peccatis radicitus absoluta, soli Deo inhæreat.⁵ Atque ad eam rem demonstrandam Salvatoris nostri testimonio utitur, cum apud sanctum Joannem ait : Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus.⁶ Quod si cui expressam hujus rei figuram et imaginem libet intueri, proponat sibi ad contemplandum Naaman Syri leprosi historiam, qui cum septies Jordanis aqua se abluisset, testante scriptura, ita a lepra mundatus est, ut ejus caro caro pueri videretur.⁷

Quare baptismi proprius effectus est peccatorum omnium, sive originis vitio, sive nostra culpa contracta sint, remissio; cujus rei causa a Domino, et Salvatore nostro institutum esse clarissimis verbis apostolorum Princeps, ut alia testimonia omittamus, explicavit, cum inquit : Pœnitentiam agite, et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi, in remissionem peccatorum.⁸

¹ Sess. V. c. 5. — ² De pecc. mer. et rem. II. c. 4. — ³ Retract. I. 15. n. 2. — ⁴ Rom. VII. 7. — ⁵ Lib. XI. ep. 45. — ⁶ Joan. XIII. 10. — ⁷ 4. Reg. V. 1. — ⁸ Act. II. 38.

Concupiscentia in baptizatis remanens non est peccatum.

39. *Pœnæ peccatis debitæ remissio,* JAM vero, in baptismo non solum peccata remittuntur, sed peccatorum etiam, et scelerum pœnæ omnes a Deo benigne condonantur; nam, etsi omnibus sacramentis hoc commune est, ut per illa virtus passionis Christi domini communicetur: de solo tamen baptismo dictum est ab Apostolo, nos per ipsum Christo commori, et sepeliri;¹ ex quo sancta Ecclesia semper intellexit, sine maxima sacramenti injuria fieri non posse, ut ei, qui baptismo expiandus sit, ejusmodi pietatis officia, quæ usitato nomine sancti Patres opera satisfactionis vocarunt, imponantur. Nec vero, quæ hoc loco traduntur, veteris Ecclesiæ consuetudini adversantur: quæ olim Judæis, cum baptizarentur, præcipiebat, ut quadraginta continuos dies jejunarent; neque enim illud institutum ad satisfactionem pertinebat; sed qui baptismum percepissent, ea ratione admonebantur, ut sacramenti dignitatem venerantes, jejuniis, et orationibus aliquamdiu sine intermissione operam darent.

Sed quamquam in baptismo pœnas peccatorum condonari exploratum esse debet, ab eo tamen pœnarum genere, quæ civilibus judiciis ob grave aliquod scelus persolvendæ sunt, nemo liberatur, ita ut qui morte dignus sit, per baptismum a pœna, quæ legibus constituta est, eripiatur. Tametsi vehementer laudanda esset eorum principum religio, et pietas, qui eam quoque animadversionem, ut Dei gloria in suis sacramentis illustrior fieret, sontibus remitterent ac condonarent.

Efficit præterea baptismus post hujus vitæ curriculum, pœnarum omnium, quæ originale peccatum consequuntur, liberationem; siquidem merito mortis Domini factum est, ut hæc consequi possemus. Baptismo autem, ut supra dictum est, ei commorimur. Si enim, ut inquit Apostolus, complantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul et resurrectionis erimus.²

40. *non tamen liberatio a miseris* Quod si quærat aliquis, cur statim post baptismum in hac etiam mortali vita his incommodis non careamus, atque ad perfectum illum vitæ gradum, in quo Adam primus humani generis parens ante peccatum collocatus fuerat, sacræ ablu-

¹ Rom. VI. 3. — ² Rom. VI. 5.

tionis virtute non transferamur, id quidem duabus potissimum de causis factum esse respondebitur.

Quarum prima est, quod nobis, qui per baptismum Christi corpori conjuncti, atque ejus membra effecti sumus,¹ plus aliquid dignitatis tribuendum non erat, quam ipsi capiti nostro tributum esset. Cum igitur Christus dominus, etsi ab initio ortus sui gratiæ, et veritatis plenitudinem habuit,² tamen humanæ naturæ fragilitatem, quam suscepit, non ante deposuit, quam passionis tormenta, et mortem pertulit, ac deinde ad immortalis vitæ gloriam resurrexit: quis miretur, cum videat fideles, qui jam per baptismum cælestis justitiæ gratiam adepti sunt, adhuc tamen caduco, et fragili corpore vestiri, ut, postquam multis laboribus pro Christo perfuncti, et morte obita denuo ad vitam revocati fuerint, tandem digni sint, qui cum Christo ævo sempiterno perfruantur?

Altera vero causa, cur in nobis post baptismum infirmitas corporis, morbus, dolorum sensus, concupiscentiæ motus relinquatur, illa est, ut scilicet tamquam segetem, et materiam virtutis haberemus, ex qua deinde uberiores gloriæ fructum, atque ampliora præmia consequeremur; nam cum patienti animo vitæ incommoda omnia toleramus, pravasque animi nostri affectiones sub rationis imperium divina ope subjicimus, certa spe niti debemus, fore ut, si cum Apostolo bonum certamen certaverimus, cursum consummaverimus, fidem servaverimus, repositam quoque justitiæ coronam reddat nobis Dominus in illa die justus judex.³ Sic vero etiam cum filiis Israël videtur Dominus egisse: quos etsi ab Egyptiorum servitute, Pharaone atque ejus exercitu in mare demerso, liberavit, tamen non statim in beatam illam promissionis terram introduxit, sed prius in multis, variisque casibus exercuit;⁴ ac deinde, cum eos in promissæ terræ possessionem misisset, ceteros quidem incolas e patriis sedibus exturbavit; quasdam vero nationes reliquas fecit; quas delere non potuerunt, ut populo Dei bellicæ virtutis, et fortitudinis exercendæ occasio numquam deesset.⁵

Huc accedit, quod, si per baptismum, præter dona cælestia, quibus anima ornatur, corporis etiam bona tribuerentur,

¹ Eph. V. 30. — ² Joan. I. 14. — ³ 2. Tim. IV. 7. — ⁴ Ex. XIV. 24. — ⁵ Jud. III. 1.

quæ peccatum originale consequuntur.